

Oktyabrın 3-ü tariximizə bir çox yaşayış məntəqələrimizin azad olunduğu gün kimi daxil oldu. "Bu gün Azərbaycan Ordusu Madagizdə Azərbaycan bayrağını qaldırdı. Madagiz bizimdir. Qarabağ Azərbaycandır!" xəbərini "Twitter" səhifəsində paylaşan Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev daha sonra isə Madagizin tarixi adının bərpa edildiyini, bundan sonra Suqovuşan adlandırılacağını bildirdi. Üçrəngli bayrağımızın Suqovuşanda dalğalanması hər birimizdə böyük qürur hissi doğurdu, bütün torpaqlarımızın işğaldan azad ediləcəyinə inamı daha da artırdı.

Suqovuşan böyük hərbi-strateji əhəmiyyəti ilə bərabər, həm də mühüm iqtisadi önəm daşıyır

Hərbi ekspertlərin bildirdiyinə görə, Ermənistan hərbcilərinin işğalından azad edilən bu ərazi Ağdərə və Sərsəng su anbarı istiqamətində xüsusi önəm daşıyan yolların nəzarətdə saxlanılmasına əlverişli şərait yaradır. Bununla bərabər, Suqovuşan yaşayış məntəqəsinin yağıdan alınması cəbhənin həmin istiqamətində böyük bir ərazinin, eləcə də Ağdərənin, habelə digər sahələrin düşməndən təmizlənməsi baxımından Azərbaycan Ordusu-na böyük üstünlük yaradır.

Ermənistan ordusunun 6-cı dağ atıcı alayının qərarqahı da Suqovuşanda yerləşirdi. Məhz həmin alayın ordumuzun uğurlu əməliyyatı nəticəsində darmadağın edilməsindən sonra Suqovuşan işğalçılardan təmizləndi. Beləliklə, Ağdərə və Ağdam şəhərlərini birləşdirən əsas təminat yolu Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin nəzarətinə keçdi. Deməli, bununla da düşmənin əsas müdafiə xətti olan Ağdərə-Ağdam xəttinin mühasirəsinin reallaşmasında mühüm bir üstünlük əldə edildi.

Suqovuşan yaşayış məntəqəsinin azad edilməsi, həm də düşmənin Tərtər rayonuna buradan zərbələr endirməsinə son qoydu.

Hərbi ekspertlərin bildirdiyinə görə, bundan sonra Ağdərə və Ağdam istiqamətində mövqe tutan işğalçı ordu uzun müddət duruş götürə bilməyəcək.

Şübhəsiz ki, Suqovuşanın yuxarıda qeyd edilən böyük hərbi-strateji əhəmiyyəti ilə bərabər, eyni zamanda, mühüm iqtisadi önəmi də var. Bununla bağlı bezi məqamlara diqqət yetirək. Sərsəng və Suqovuşan (keçmiş Madagiz) su anbarları enerji təyinatlı anbarlardır. Sərsəng su anbarı 50 mqvt, Madagiz-1 su anbarı 4,8 mqvt və Madagiz-2 su anbarı isə 3 mqvt gücə malikdir. Həcmi ən böyük olan su anbarı isə Sərsəngdir. Bu, yalnız Qarabağda deyil, ümumiyyətlə, Ermənistan da daxil olmaqla ən böyük su anbarıdır.

1976-cı ildə Tərtərçayın üzərində, keçmiş Ağdərə, indiki Tərtər rayonu ərazisində inşa edilən Sərsəng su anbarının ümumi su tutumu isə 565 milyon kubmetrdir. Onun istifadəyə yararlı olan tutumu 495 milyon kubmetr, bəndinin hündürlüyü 126 metr və uzunluğu 550 metrdir. Sərsəng su anbarı bəndinin hündürlüyünə görə, ən hündür bəndli su anbarlarından biridir. Sərsəng su anbarından buraxma sistemi ilə "Sərsəng" HES istiqamətinə saniyədə 70 kubmetr buraxıla bilər. Bundan başqa su anbarının suvarma kilidləri də var. Zərurət olduğu halda, meliorasiya məqsədilə anbardan saniyədə 30 kubmetr su buraxıla bilər. Sərsəng su anbarından şərqə doğru Tərtərlə müqayisədə aşağı axın istiqamətində Suqovuşan su anbarı yerləşir. Onunla yanaşı olan HES sovet dönməsində inşa edilib və həmin dövrdə su anbarı kənd təsərrüfatında suvarma məqsədilə də istifadə edilib. 2012-ci ildə "Madagiz-1" və "Madagiz-2" kiçik hidro elektrik stansiyaları istismara verilib. Məlumatla görə, Madagiz su anbarının ümumi tutumu 5 milyon kubmetrdir təşkil edir.

Ermənistanın Azərbaycana qarşı apardığı təcavüzkar müharibəyə qədər Aran Qarabağın rayonlarını əhatə edən 97 min hektar məhsuldar torpağın suvarılması Tərtərçay üzərində qurulmuş Sərsəng, Madagiz su anbarları, Sağ və Sol Sahil magistral kanalları vasitəsilə həyata keçirilib. 25

ildən artıqdır ki, su anbarlarının işğal altında olması Ağdam, Ağcabədi, Tərtər, Bərdə, Yevlax və Goranboy rayonlarında əkinlərin suvarma suyu ilə təminatında çətinliklər yaradıb. Odur ki, dövlətimiz tərəfindən həmin ərazilərdəki əkin sahələrinin suvarma suyunun tələbatının ödənilməsi üçün ardıcıl tədbirlər görülüb.

Meliorasiya və Su Təsərrüfatı ASC-dən aldığımız məlumata görə, Suqovuşan su anbarı və kanallar işğal altında düşməmişdən əvvəl Azərbaycanın iqtisadi inkişafında, xalqın rifahının yaxşılaşmasında böyük rol oynayıb, bunun nəticəsində Qarabağın kənd təsərrüfatı sürətlə inkişaf edib. Təəssüf ki, respublikamız üçün böyük həyatı əhəmiyyətə malik olan Sərsəng və Suqovuşan su anbarları, Sağ və Sol Sahil magistral kanalları və beton üzürlüklü paylayıcı kanallar 1992-ci ildən işğal altında düşüb.

Ermənilər torpaqlarımıza və cəbhəyanı rayonların əhalisinə zərər vermək üçün Sərsəng və Suqovuşan su anbarlarının suyunu payızın sonunda və qış aylarında buraxıb, suya ehtiyac olan yaz-yay aylarında isə kəsiblər. Nəticədə əkin sahələrinin suvarma suyu ilə təminatında çətinlik yaranıb. Su torpaq məcralı kanallar vasitəsi ilə nəql edildiyinə görə itkinin miqdarı həddindən artıq çox olub.

**V.BAYRAMOV,
"Xalq qəzeti"**